

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Nová synagoga v Opava

Autor práce: Bc. Miriama H u d e č k o v á

Oponent práce: doc. Ing.arch. Akad.arch. Ivan G ü r t l e r, PhD., Dr.h.c.

Popis práce:

Témou diplomovej práce formou architektonickej štúdie bolo navrhnuť súbor objektov novej synagógy v Opave, zahrňujúceho okrem synagógy aj objekty profánneho charakteru pre židovskú obec. Lokalita sa nachádza v centre mesta, kde stála voľakedajšia synagóga resp. Templ, v rokoch 1895-1938, dominantná novorománska stavba v maurskom slohu. Štruktúra DP zodpovedá jej zadaniu.

Hodnocení práce:

	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyhovující
1. Územní vazby a urbanismus	X ☐	☐	☐	☐
2. Architektonický koncept	☐	X ☐	☐	☐
3. Funkční a dispoziční řešení	☐	☐	X ☐	☐
4. Konstrukční a materiálové řešení	☐	☐	X ☐	☐
5. Formální, grafická a jazyková úprava práce	☐	☐	X ☐	☐
6. Splnění požadavků zadání práce	☐	X ☐	☐	☐

Komentář k bodům 1. až 6.:

Ad 1. Územní vazby a urbanismus:

Prieskumy a rozборы sú spracované dôsledne a komplexne. Urbanistický koncept je veľmi triviálny: existujúci objekt ktorý slúžil bývalej židovskej obci v severnej časti pozemku, v nároží ulíc Čapkova a U Synagogy, dopĺňajú tri solitéry v južnej časti pozemku. Nová synagóga na mieste pôvodnej, objekt židovskej obce /ŽO/ pozdĺž ul. U Synagogy a komunitné centrum /KC/ pozdĺž Zacpalovej ulice sú posadené na uličné čiary. Zaujímavým prvkom je vytvorenie zníženého komorného plateau medzi navrhovanými objektami synagógy a ŽO a do neho posadenej formy Synagógy.

Ad 2. Architektonický koncept:

Vo výkř.07 *Koncept* je zdokumentovaný proces tvorby navrhovaného súboru stavieb. Chýbajú však grafické zdôvodnenia a širšie súvislosti na celom priestore riešeného územia. Som presvedčený, že ortogonálny systém súboru troch navrhovaných objektov vrátane KC by mal v sebe kánon, či rád, zodpovedajúcich zadaniu. Synagóga je posvätným miestom, i keď malým chrámom, hmotovo by mala nielen dominovať, ale snáď aj prevyšovať nivelety okolitých objektov, aj toho existujúceho. Nie vyzývavo, ale decentne, primerane.

„Zakopanie“ synagógy je zaujímavým riešením ako vytvoriť komorný priestor pred jej vstupom, poskytujúcim zhromaždenie v rámci sviatkov v exteriéri a umožňujúci prechod zo synagógy do priestorov mikve v náprotivnom objekte ŽO mimo verejného priestoru. Prirodzené osvetlenie modlitebne môže prispieť k jej mystičnosti.

Presklenené plochy fasády KC do Záplovej ul. nepôsobia konzistentne.

Použitie kamenného obkladu v exteriéri všetkých troch objektov a interiéroch najmä synagógy je správne. Bolo by zaujímavé, z akého kameňa a s akou povrchovou úpravou koncept počíta.

Vo výkřesoč 09 *Situácia miesta stavby* a 16, 17 *Pohľady* by prospelo vytieňovanie, ktoré by dokumentovalo hmotovo-priestorovú koncepciu súboru, ako aj samotných navrhovaných objektov. V prezentovanej grafike nie je čitateľná ich tektonika.

Na streche podzemných parking-garáží nie je možné navrhnuť stromy, ktoré sú navrhované ako súčasť okolitých parkových úprav. Je to možné, avšak za cenu podzemných „zemných kontajnerov“ /pre koreňové sústavy/ na úkor parkovacích miest.

Ad. 3. Funkční a dispoziční řešení

Podzemné parkovanie: vstupy/východy na schodiská v 1.PP ŽO a KC musia byť cez predsieň /odvetrávanú/. Keďže tri vstupy z 1.NP nie sú personálne kontrolované /recepce, SBS služba a pod./ je potrebné na vstupy inštalovať biometrické ovládanie.

V územno-technických podmienkach sa uvádza napojenie na verejnú sieť z ulice U Synagogy. Dispozičné riešenie uvádza technické miestnosti /S05 a S44/ bez charakteristík a bez možnosti realizovať prípojky inž.sietí pozdĺž ulice U Synagogy.

Synagóga: Vstup z plateau -3,800 bez zádveria na podestu trojramenného schodiska S01 je poddimenzovaný priestor. Navyiac bez pohotovostnej aj keby len jednej uni-sex/TZP toalety.

Židovská obec: Zásadne nepovažujem za vhodné riešenie vertikálneho komunikačného jadra: s výťahom v trojramennom schodisku a bez denného osvetlenia.

V suteréne/1.PP: dve ZTP toalety S15 a S18, dtto 207 (2.NP) a 307 (3.NP) majú nevhodne osadené WC misy voči vstupu. Výšková kóta bazénu mikve -1,260 je omylom, zrejme by mala byť -5,160. Upratovacie miestnosti /1.PP a 1.NP/ sú poddimenzované, ak sa majú používať na „zaparkovanie“ upratovacích vozíkov.

1.-3.NP: pôdorysy týchto podlaží sú prevádzkovo neekonomické. Napr. v 1.NP je predimenzovaný vstupný priestor 102, resp. „hala“ a „zbytkový priestor“ 112 *technická miestnosť* nemá žiadne funkčné opodstatnenie. Celé 3.NP má chybné číslovanie miestností a legendy.

Komunitné centrum: Vertikálne jadro, schodisko s výťahom by si zaslúžilo viac kreativity a hlavne denné osvetlenie schodiska, ktoré je aj požiarou únikovou cestou.

Výrobná prevádzka kôšer reštaurácie v oboch podlažiach nespĺňa dispozično-prevádzkové nároky a hlavne hygienické požiadavky. Interiér odbytovej časti má skôr komerčný charakter, postráda atmosféru.

Prednášková sála má nepochopiteľne obojstranne „dvojaké“ okenné otvory: polovicu štrbinových okenných otvorov a polovicu veľkoplošnej okennej steny. Jej zázemie je dispozične i priestorovo poddimenzované.

Ad. 4. Konštrukční a materiálové riešenie:

V textovej časti *Súhrnnej technickej správe*, kapitole B.2.6, časti a, odstavci b *Zvislé konštrukcie* nebola zmienka o konštrukčnom module.

Kombinácia monolitických a prefabrikovaných ŽB je možný.

Fasády sú navrhnuté ako prevetrávané s kamenným obkladom. Zateplenie obvodových ŽB stien hr. 350 mm len 70 mm nedefinovanou tepelnou izoláciou je nedostatočná.

Výplne stavebných otvorov sú charakterizované len trojsklom. Sú otváracé, alebo s pevným zasklením pretože je nútené vetranie cez rekuperátor tepla? Nie sú uvedené konštrukcie okenných rámov. Ich súčasťou sú aj tieniace prvky?

Ad. 5. Formální, grafická a jazyková úprava práce:

DP sa skladá z dvoch častí: zo Zložky A a Architektonickej štúdie A2.

Zložka A: jej skladba je po formálnej stránke v poriadku. Avšak jazyková úprava je zmätočná, v nejakom „česko-slovenskom“ jazyku, s chybami v terminológii a pravopise. Navyše niektoré sekvencie textu sú uvádzané kontinuálne, bez medzier medzi slovami. Napr. v *Úvode* je veta: *Stavbaječlenenánatrisamostatnéobjektynadspoločnýmpodzemnýmpodlažím*. Bol to zámer?

Architektonická štúdia A2: chýba mi v nej typologická príprava s odkazmi na už realizované objekty tohto typologického druhu vo svete, minimálne v Európe.

- *Severka* na výkresoch má slúžiť k orientácii grafickej prezentácie voči svetovým stranám, čiže navrhovaného súboru stavieb a jeho jednotlivých objektov. Správna je len vo výkr. 08 *Situácia širších vzťahov*. V dôsledku pootočenia grafík jednotlivých pôdorysov do formátu výkresov bolo potrebné pootočiť aj severku a nie ju bezducho kopírovať s celou rozpiskou z vyššie uvedeného výkresu do ďalších pôdorysov nadzemných podlaží. Je postačujúce, ak severka je v 1.NP.

- K terminológii pôdorysov: používať názvy buď „podzemné /PP/ a nadzemné podlažia /NP/“, alebo „*suterén, prízemie, poschodie*“. Viď výkr. 10 a nasledujúce 11-13.

Ad. 6. Splnění požadavků zadání práce:

Predložený DP splnil požiadavky zadania práce.

Připomínky a dotazy k práci:

Otázky:

Architektonický koncept: Chápem, že vychýlenie hmoty-„kameňa“ Synagógy z vertikality chce byť originálnym riešením, snahou po orginálnosti, ale nie je to skôr o labilite? A tá by nemala charakterizovať žiadnu konfesiu.

TZB: Aké je vykurovacie médium? Kde je doregulovanie plynu zo STP na NTP s meraním vo výklenku v obvodovom murive? Kde je rozvodňa NN? Je uvažované s náhradným zdrojom

elektr.energie, kde? Kde je tech.miestnosť pre pripojenie z optického kábla coaxiálnym káblom do podružných technických miestností s rozvodom dátových káblov?

Ak chce koncept šetriť s elektr.energiou prečo nepočíta napr. s ich alternatívnymi zdrojmi /tepelné čerpadlá, solárne kolektory, elektrovoltaické solárne panely/?

Ak je delená kanalizácia, splašková nie je riešená cez biologickú čističku OV? Kde je retenčná nádrž dažďovej vody? Ako, resp. kam je zvedená dažďová voda zo šikmej strechy nad vstupom do synagógy?

Kde je stanovisko kontajnerov separovaného odpadu?

Batéria výťahov v KC pozdĺž ulice U Synagogy nevyhovuje ani prevádzkovým, ani hygienickým predpisom.

Záver:

Navrhnutí súbor stavieb v zadanom rozsahu považujem za veľmi náročné zadanie. Najmä neobvyklou a u nás málo riešenou typologickou radou.

Diplomantka splnila zadanie, ale nie asi na takej úrovni, akú si pri jeho výbere predstavovala. Každý jeden z navrhovaných objektov by bol dostatočne náročným zadáním DP. To by predpokladalo v preddiplome, t.j. v ZS spracovať urbanisticko-architektonickú štúdiu súboru stavieb s objemovými architektonickými štúdiami jednotlivých objektov.

Pripomienky, otázky som formuloval možno až príliš detailne, ale s vedomím, že zadanie DP bolo potrebné pochopiť ako ucelený architektonický, stavebno-konštrukčný a technologicky ucelený elaborát so zohľadnením súčasných trendov vo všetkých aspektoch.

A enviromentálne a nízkoenergetické otázky riešenia budú čím ďalej, tým viac kladené aj na nás architektov, tvoriacich koncepty rôznych zadaní a typologických druhov.

Klasifikační stupeň podle ECTS: **E 65**

Datum: 03.06.2019.

Podpis oponenta práce: